

اعضای محترم شورای نگهبان

سلام علیکم؛

احتراماً اظهار نظر کارشناسی در خصوص موارد مطروحه در چهاردهمین جلسه مورخ ۱۳۸۹/۰۴/۱۶ آن شورای محترم به ترتیب و شرح ذیل به حضور تقدیم می گردد:

۱- لایحه تأسیس استان البرز

۲- طرح شورای عالی استانها در خصوص اصلاح قانون تجمیع انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی با دوره یازدهم ریاست جمهوری - مصوب ۱۳۸۷/۰۲/۲۸

۳- لایحه مستثنی شدن شهرداریهای کشور در واگذاری قسمتی از پارکها و میادین و اموال عمومی اعم از عرصه و اعیان از شمول قوانین مربوط به مالک و مستأجر

۴- اصلاحیه اساسنامه شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور

۵- اصلاحیه اساسنامه شرکتهای آب منطقه‌ای

۱- لایحه تأسیس استان البرز

• مقدمه توجیهی

- شرایط ناهمگون جمعیتی استان تهران و عدم کارآیی ساختار اداری جهت تحقق اهداف اصلی تقسیمات کشوری چون خدمت‌رسانی بهتر و مدیریت بهینه دولت

- وجود امکانات و توانایی‌های مختلف، مزیتها، موقعیت ویژه جغرافیایی و طبیعی، وسعت و کثرت جمعیت

- وجود مدیریتی مستقل و توانا برای بهره‌گیری بهتر از امکانات و موقعیت‌های موجود

• مغایرت با قانون اساسی و موازین شرع

لایحه مزبور به همان صورتی که توسط دولت تقدیم مجلس شده بود، تصویب گردیده است و به نظر هیچ

مغایرتی با اصول قانون اساسی ندارد.

۲- طرح شورای عالی استانها در خصوص اصلاح قانون تجمیع انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی با دوره یازدهم

ریاست جمهوری - مصوب ۱۳۸۷/۰۲/۲۸

• سابقه طرح

طرح مزبور در سال ۱۳۸۷ با عنوان «طرح تجميع انتخابات دوره هشتم مجلس شورای اسلامی با دوره دهم ریاست جمهوری» به تصویب مجلس هفتم رسید و شورای نگهبان آن را مغایر اصول ۶۲ و ۱۱۴ اعلام نمود و در نهایت مجلس شورای اسلامی بر نظر خویش اصرار ورزید و مصوبه مذکور را طبق اصل ۱۱۲ قانون اساسی به مجمع تشخیص مصلحت ارسال نمود و مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز آن را تغییر داده و عنوان آن را به «قانون تجميع انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی با دوره یازدهم ریاست جمهوری» تغییر داد.

• قوانین مرتبط

- ماده واحده مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام - مصوب ۱۳۸۷/۰۲/۲۵:

«با کوتاه‌تر شدن دوره چهارم شوراهای اسلامی شهر و روستا، انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی همزمان با انتخابات دوره یازدهم ریاست جمهوری در یک روز برگزار گردد؛ به گونه‌ای که شروع کار شوراهای اسلامی پنجم یک ماه پس از آغاز دوره ریاست جمهوری یازدهم باشد.»

• مغایرت با قانون اساسی و موازین شرع

این طرح شائبه مغایرت با اصل ۱۱۲ قانون اساسی را دارد؛ چرا که بر اساس نظریه تفسیری شورای نگهبان در خصوص اصل ۱۱۲ قانون اساسی (نظریه شماره ۵۳۱۸ مورخ ۱۳۷۲/۰۷/۲۴)؛ مجلس شورای اسلامی در مورد مصوباتی که مربوط به اختلاف نظر او با شورای نگهبان بوده و مجمع مصوبه‌ای دارد تنها پس از گذشت زمان معتدبه که تغییر مصلحت موجه باشد حق طرح و تصویب قانون مغایر با مصوبه مجمع را دارد و مشخص نیست این زمان معتدبه گذشته است یا خیر.

۳- لایحه مستثنی شدن شهرداری‌های کشور در واگذاری قسمتی از پارکها و میادین و اموال عمومی اعم از عرصه و

اعیان از شمول قوانین مربوط به مالک و مستأجر

• مقدمه توجیهی

با عنایت به ضرورت تسهیل و بهبود عرضه خدمات شهری و با توجه به وحدت نیازهای شهری در تهران و سایر شهرها و به منظور سرعت بخشیدن به روند امور شهری و حفاظت از اموال عمومی و بیت‌المال در کلیه شهرهای کشور و برای رفع تبعیض بین شهرداری‌های مختلف کشور، لایحه تقدیم شده است. ضمناً لایحه مزبور در سال ۱۳۸۴ تقدیم مجلس هفتم گردیده بود.

• قوانین مرتبط

- لایحه قانونی راجع به مستثنی شدن شهرداری تهران در مورد واگذاری قسمتی از پارکها و میادین و اموال عمومی اعم از عرصه و اعیان از شمول قانون مالک و مستأجر - مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱ شورای انقلاب

• دلایل موافقان (تصویب کلیات)

- تجربه موفق آن در شهرداری تهران و لزوم تسری آن به سایر شهرها، ایجاد منبع درآمد برای شهرداری‌ها و ایجاد اشتغال برای بخش خصوصی
- پرهیز از مشکلات قانون روابط موجر و مستأجر به ویژه لزوم پرداخت حق کسب و پیشه

• دلایل مخالفان (تصویب کلیات)

- عدم دسترسی اقشار مستضعف به فضاهای سبز بدلیل واگذاری آن به بخش خصوصی و عدم اهتمام متصدیان خصوصی به رعایت مسائل اخلاقی (عدم رعایت مصالح عمومی)، نداشتن چارچوب مشخص در مدت اجاره و ...، عدم دخالت شورای شهر، مغایرت با اصول ۴۵ و ۵۰ قانون اساسی
- قانون روابط موجر و مستأجر سال ۱۳۷۶ کلیه قوانین قبلی روابط موجر و مستأجر از جمله قانون مصوب شورای انقلاب که به آن استناد شده را نسخ نموده است و لذا شهرداری تهران هم تاکنون به استناد قانون منسوخ کار می‌کرده است و حال می‌خواهند بقیه شهرداری‌ها را هم به آن ملحق نمایند.
- ایجاد قوانین تکراری و موازی با توجه به وجود قانون روابط موجر و مستأجر مصوب سال ۱۳۵۶ که امکان تخلیه سریع مورد اجاره را بدون نیاز به پرداخت حق کسب و پیشه پیش‌بینی کرده است.
- تضییع حق سرقفلی مستأجران سابق شهرداری در زمان حکومت قانون روابط موجر و مستأجر مصوب

سال ۱۳۵۶

• اظهار نظر کارشناسی

مصوبه فوق مغایر قانون اساسی به نظر نمی‌رسد، لکن قسمت ذیل ماده واحده، گرچه ظاهراً با هدف جلوگیری از تضییع حق مکتسب مستأجرانی که در زمان حکومت قانون روابط موجر و مستأجر مصوب سال ۱۳۵۶ اقدام به انعقاد اجاره نموده‌اند توسط مجلس شورای اسلامی به لایحه افزوده شده است، اما شبیه اعتبار بخشیدن به حق کسب و پیشه که مطابق پاسخ شورای نگهبان به نامه شماره ۳۳۵۵ مورخ ۱۳۶۱/۰۴/۱۳ معاونت امور بانکی وزارت امور اقتصادی و دارایی (مستند به فتوای حضرت امام خمینی(ره)) و نظریه شماره ۱۴۸۸ مورخ ۱۳۶۳/۰۵/۰۹ شورای نگهبان، خلاف شرع شناخته شده است را ایجاد می‌نماید.

۴- اصلاحیه اساسنامه شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور

با توجه به اصلاحات صورت گرفته در اساسنامه مزبور به نظر مغایرتی با اصول قانون اساسی ندارد.

۵- اصلاحیه اساسنامه شرکتهای آب منطقه‌ای

به نظر می‌رسد اصلاحات صورت گرفته در اساسنامه فوق، مغایرتی با قانون اساسی نداشته باشد. ^{N0104}

غلامحسین الهام